

Dosarul nr. 3ra-695/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. M. Murguleț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Negru, A. Malii, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Mixtă „Standard Vin Plus” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 5 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și s-a menținut hotărârea din 7 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La 12 decembrie 2016, Întreprinderea Mixtă „Standard Vin Plus” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în baza contractului de acordare a sprijinului financiar nr.3372 din 15 octombrie 2014, prin intermediul Agenției de Intervenție și plăți pentru Agricultură, i-a fost acordat un sprijin financiar în sumă de 3 999 830 de lei.

A adăugat că, prin scrisoarea nr.536/07 din 3 octombrie 2016, a fost informată că la 27 septembrie 2016 de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a fost emis ordinul nr.119 în baza căruia societatea a fost inclusă în Lista de interdicție a producătorilor agricoli, fiindu-le astfel interzis să depună cereri de obținere a subvențiilor pe o perioadă de 3 ani de la data includerii în Lista de interdicție a producătorilor. Din conținutul scrisorii sus indicată rezultă că temeiul includerii în Lista de interdicție a producătorilor agricoli este că, societatea nu a respectat condițiile contractuale stipulate în pct. II al contractului de acordare a

sprijinului financiar nr.3372, subvenția în mărime de 3 999 830 de lei din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru o linie de sortare a cireșilor, care nu a fost folosită conform destinației, iar linia de sortare lipsește.

În acest sens, la 27 octombrie 2016, a depus în adresa pârâtului cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea ordinului nr.119 din 27 septembrie 2016, cu privire la includerea în Lista de interdicție a producătorilor agricoli, la cerere fiind anexate acte care confirmă faptul utilizării sprijinului financiar acordat conform destinației. Prin răspunsul din 10 noiembrie 2016, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a informat reclamanta că vor efectua misiuni de monitorizare post achitare, după care va dispune demararea acțiunilor de restituire benevolă/forțată a subvenției acordate de stat, cu menținerea Listei de interdicție în redacția actuală, fie după caz, examinarea admisibilității demersului în partea ce ține de excluderea din Lista de interdicție.

În opinia reclamantei atât ordinul nr.119 din 27 septembrie 2016 cât și acțiunile pârâtului sunt ilegale, or faptul procurării și instalării liniei tehnologice menționate a fost confirmată de multiple ori prin controalele efectuate de către organele de control, de drept, alte instituții inclusiv mass-media, de fiecare dată fiind constatat faptul existenței liniei în cauză care funcționează.

Mai mult, existența liniei tehnologice menționate a fost constatată inclusiv și prin ordonanța emisă de Secția investigații financiar-economice a Procuraturii generale din 25 mai 2016, conform căreia în urma investigațiilor efectuate a fost stabilit faptul existenței liniei tehnologice de sortare a cireșelor, în consecință administratorul societății fiind scos de sub urmărire penală pornită pentru faptul însușirii prin escrocherie de către factorii de decizie ai societății a mijloacelor financiare din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli, săvârșite în proporții deosebit de mari, respectiv s-a stabilit că, sprijinul financiar acordat de către pîrît reclamantei a fost folosit conform destinației.

Întreprinderea Mixtă „Standard Vin Plus” Societate cu Răspundere Limitată a solicitat anularea ordinului nr.119 din 27 septembrie 2016 cu privire la includerea în Lista de interdicție a producătorilor agricoli emis de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, cu excluderea societății din Lista de interdicție a producătorilor agricoli și acordarea dreptului de a depune cereri și a obține subvenții din cadrul fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, cu restituirea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 7 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea depusă de către Întreprinderea Mixtă „Standard Vin Plus” Societate cu Răspundere Limitată a fost admisă parțial. S-a anulat ordinul nr.119 din 27 septembrie 2016 cu privire la includerea în Lista de interdicție a producătorilor agricoli, ca fiind neîntemeiat. În rest, acțiunea în partea pretenției de încasare a cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 5 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și s-a menținut hotărârea din 7 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au invocat prevederile pct. 147 din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2014, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014, conform căruia în lista de interdicție a producătorilor agricoli sunt incluși solicitanții de subvenții care au prezentat datele neveridice ori cu caracter denaturat, constatate în procesul examinării dosarelor de subvenționare sau controalelor suplimentare în scopul obținerii nejustificate a subvențiilor.

Instanțele de judecată au stabilit în ședința de judecată că Întreprinderea Mixtă „Standard Vin Plus” Societate cu Răspundere Limitată a respectat condițiile contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 3372, faptul procurării și instalării liniei tehnologice (de sortare a cireșilor) de către societate fiind confirmată de multiple ori prin controalele efectuate de către diferite organe de control, organe de drept și presă.

La fel, au mai reținut că, folosirea subvențiilor acordate Întreprinderii Mixte „Standard Vin Plus” Societate cu Răspundere Limitată conform contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 3372 se atestă inclusiv și prin ordinele de plată nr. 50 din 12 iunie 2014; nr. 43 din 2 iunie 2014; nr. 47 din 4 iunie 2014; nr. 53 din 18 iunie 2014; nr. 71 din 16 iunie 2014; nr. 79 din 31 iulie 2014; nr. 64 din 10 iulie 2014; nr. 77 din 25 iulie 2014 și nr. 59 din 2 iulie 2014 în sumă de 9 599 594 de lei.

Deci, faptul că la momentul efectuării controlului de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură linia de sortare a cireșilor era parțial demontată nu poate fi apreciată ca nerespectarea condițiilor contractuale.

La data de 18 martie 2019, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a depus recurs împotriva deciziei din 5 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu și-a argumentat concluzia de respingere a apelului, nu a explicat cum a ajuns la concluziile sale, nu a răspuns argumentelor invocate de Agenție, indicând doar fraze generale. Instanța de apel la examinarea cauzei a avut o abordare superficială, ceea ce nu poate duce la soluționarea corectă și obiectivă a cauzei.

Menționează că, instanța ierarhic inferioară a ignorat probele prezentate de către Agenție, fără o motivare plauzibilă.

În opinia recurentei, instanțele de judecată la adoptarea soluțiilor au încălcat esențial normele de drept material și procedural.

În drept, și-a întemeiat recursul în temeiul prevederilor Titlului II al contractului nr. 3372 din 15 octombrie 2014 privind acordarea sprijinului financiar, pct. 9 subpct.4) și 9), pct.11, pct. 12 subpct.9), pct.84 subpct.4, pct.85, pct.147 din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 135/2014, art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și c) (4), art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

A solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 5 decembrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la data de 18 martie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu